



# EXAMENREGLEMENT VMBO/MAVO

PRAKTISCH & PERSOONLIJK

ONDERWIJSNOTITIE 03



# EXAMENREGLEMENT VMBO/MAVO

ONDERWIJS NOTITIE 03

Ter instemming aangeboden aan de Medezeggenschapsraad Fioretti College en  
goedgekeurd d.d. 18 juni 2018

Vastgesteld door het bevoegd gezag d.d. 18 juni 2018

Namens de directie,

Clemens Geenen  
Anita O'Connor

*Het Fioretti College is een school onder het bevoegd gezag van Ons Middelbaar Onderwijs.  
Het reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken Ons Middelbaar Onderwijs is van toepassing, zie  
[www.omo.nl](http://www.omo.nl)*

# INHOUD

INHOUD .....	4
1. ALGEMENE BEPALINGEN .....	6
Artikel 1    Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting .....	6
Artikel 2    Begripsbepalingen .....	6
Artikel 3    Toelating tot het eindexamen .....	10
Artikel 4    Afnemen eindexamen.....	10
Artikel 5    Indeling eindexamen.....	10
Artikel 6    Onregelmatigheden .....	11
Artikel 7    Geheimhouding .....	12
2. INHOUD VAN HET EXAMEN .....	12
Artikel 8    Examenprogramma .....	12
Artikel 9    Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten .....	12
Artikel 10a  Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg .....	12
Artikel 10b  Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg leerwerktraject .....	13
Artikel 11  Eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg .....	13
Artikel 12 a  Eindexamen vmbo gemengde leerweg/mavo .....	13
Artikel 12b  Taal en rekenen.....	13
3. SCHOOLEXAMEN .....	14
Artikel 13  Perioden van het schoolexamen klas 3 én 4 .....	14
Artikel 14  Toetsen .....	14
Artikel 15  Vakoverstijgend gedeelte .....	14
Artikel 16  Praktische opdrachten leerjaar 3 .....	14
Artikel 17  Profielwerkstuk .....	15
Artikel 18  Afronding schoolexamen .....	15
Artikel 19  Mededeling beoordeling schoolexamen .....	16
Artikel 20  Beoordeling schoolexamen .....	16
Artikel 21  Herkansing schoolexamen .....	16
Artikel 22  Verhindering schoolexamen .....	17
Artikel 23  Rapportage .....	17
Artikel 24  Geschillen rond cijfers .....	17
Artikel 25  Examendossier .....	17
Artikel 26  Overgangsregeling en bevordering van klas 3 naar 4.....	18
4. CENTRAAL EXAMEN .....	19
Artikel 27  Tijdvakken en afneming centraal examen .....	19
Artikel 28  Opgave kandidaten centraal examen .....	19
Artikel 29  Beoordeling centraal examen .....	19
Artikel 30  Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo.....	19
Artikel 31  Verhindering centraal examen.....	20
Artikel 32  Gang van zaken centraal examen.....	20
Artikel 33  Afwijking wijze van examineren .....	21
5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING .....	22
Artikel 34  Eindcijfer eindexamen .....	22
Artikel 35  Vaststelling uitslag .....	22
Artikel 36  Uitslag .....	22
Artikel 37  Herkansing centraal examen.....	24

Artikel 38	Diploma en cijferlijst.....	25
Artikel 39	Certificaat en cijferlijst.....	26
Artikel 40	Duplicaten en afgifte verklaringen .....	26
6. OVERIGE BEPALINGEN .....		26
Artikel 41	Gegevensverstrekking .....	26
Artikel 42	Bewaren examenwerk .....	26
Artikel 43	Spreiding voltooiing eindexamen.....	27
Artikel 44	Slotbepaling .....	27

# 1. ALGEMENE BEPALINGEN

## ARTIKEL 1 EXAMENREGLEMENT EN PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

1. Het bevoegd gezag stelt, krachtens artikel 31 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o., een examenreglement vast. Het examenreglement bevat informatie over de maatregelen bij onregelmatigheden, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen en het adres van de commissie van beroep.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks **voor 1 oktober** een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing van het schoolexamen, alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden **voor 1 oktober** toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.
4. Dit examenreglement is alleen voor de leerlingen van leerjaar drie en vier schooljaar 2018 – 2019

## ARTIKEL 2 BEGRIPSBEPALINGEN

<b>Algemene vakken</b>	Nederlandse taal, Engelse taal en alle overige vakken, die niet behoren tot de sectorvakken en de beroepsgerichte vakken.
<b>Bevoegd gezag</b>	Het bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs te Tilburg
<b>Beroep</b>	De beroepen van de kandidaten die in verzet komen tegen een strafmaatregel van de directeur, zoals vermeld in artikel 6 van dit reglement worden gericht aan de directeur.
<b>Eindexamen</b>	Hiermee wordt zowel het schoolexamen als het centraal examen bedoeld.
<b>Examendossier</b>	De resultaten van de leerling voor het schoolexamen. Het examendossier is opgebouwd uit de afgelegde toetsen in klas 3 en 4, de uitgevoerde opdrachten, behaalde resultaten en informatie over het handelingsdeel. Om deel te kunnen nemen aan het centraal examen moet het examendossier voldoende zijn afgesloten.
<b>Examinator</b>	Degene die is belast met het afnemen van het examen.
<b>Gecommitteerde</b>	Ten behoeve van het centraal examen aangewezen gecommitteerde door de Informatie Beheer Groep.

<b>Gemeenschappelijk deel</b>	Het deel van het examenpakket dat gelijk is voor alle leerlingen. Het gaat om Nederlandse taal, Engelse taal en de vakken die in elke leerweg en elke sector alleen met een schoolexamen worden afgesloten, te weten kunstvakken 1 (ckv), lichamelijke opvoeding, levensbeschouwing Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding ( LOB ) en maatschappijleer 1.
<b>Geschillencommissie</b>	Deze door de directeur ingestelde commissie hoort de kandidaten die menen onjuist of onbillijk te zijn behandeld, zoals beschreven in artikel 24.
<b>Handelingsdeel</b>	Een handelingsopdracht waarbij het opdoen van ervaring het voornaamste is. Door middel van de opdracht oriënteren de leerlingen zich op studie en beroep.
<b>Kandidaat</b>	Ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
<b>Keuzevak</b>	Een beroepsgericht programma bestaat uit twee delen: een profielvak en een beroepsgericht keuzevak. Een leerling BB en KB moet vier keuzevakken volgen en een GL / Mavo leerling twee. De school bepaalt uit welke keuzevakken een leerling kan kiezen.
<b>Kunstvakken1</b>	Het onderdeel culturele en kunstzinnige vorming (ckv, 40 uur). De vakken behorende tot de beeldende vorming, tekenen, handvaardigheid, alsmede muziek is de basisvorming.
<b>Leerweg</b>	Voor het derde leerjaar kiezen VMBO-leerlingen de leerweg die het beste bij hen past. Afhankelijk van de talenten, interesses en leerstijl kan de leerling kiezen uit de Basisberoepsgerichte leerweg, de Kaderberoepsgerichte leerweg of de Gemengde leerweg/MAVO
<b>L.O.B.</b>	Het Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding dossier wordt niet beoordeeld met een cijfer of waardering. Wel moeten de activiteiten die in het kader van LOB zijn uitgevoerd voldoen aan de eisen zoals die in het PTA zijn opgenomen.
<b>Practicum</b>	Uitvoeringshandelingen behorende bij de algemene vakken of de sector vakken.
<b>Praktijkopdracht</b>	Uitvoeringshandelingen behorende bij het beroepsgerichte vak.
<b>Praktische opdracht</b>	Een opdracht waaraan minimaal 10 uren is gewerkt en die dient om kennis en vaardigheden te toetsen. De onderwerpen worden bij voorkeur ontleend aan de maatschappelijke of beroepsmatige realiteit. Elke kandidaat moet tenminste twee praktische opdrachten hebben gemaakt.

<b>Prestatie</b>	Een prestatie is het resultaat van een bestudeerd onderwerp of uitgevoerde opdracht. De vorm van de prestatie kan verschillen. Voor een prestatie kan een beoordeling worden gegeven.
<b>Profielvak</b>	Het beroepsgerichte programma behorend bij de sector. Een profielvak bestaat uit vier profielmodulen voor BB en KB, voor de GL / Mavo leerling uit twee modulen.
<b>Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)</b>	Hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop wordt getoetst, alsmede van de beoordeling en weging van het resultaat.
<b>T &amp; T</b>	Mavo leerlingen kiezen voor het profielvak Dienstverlening en Producten of voor Technologie & Toepassing. Voor alle leerlingen is dit het 7 <sup>de</sup> vak. T&T kent alleen een schoolexamen en telt mee in de zak – en slaagregeling.

<b>Profielgebonden vak</b>	<p>De vakken die gebonden zijn aan een bepaalde sector en waarvan de kandidaat er twee moet kiezen.</p> <p>Bij de sector techniek zijn dat wiskunde en natuur- en scheikunde 1.</p> <p>Bij de sector zorg en welzijn betreft het biologie en wiskunde, of maatschappijleer-2.</p> <p>Bij de sector economie zijn dat economie of Duits of wiskunde.</p>
<b>Profielwerkstuk</b>	<p>Een werkstuk rond een vakoverstijgend thema. Verplicht voor leerlingen in de mavo leerweg. In het werkstuk komen op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde die van betekenis zijn in de desbetreffende sector. De presentatie van het werkstuk hoort tot het profielwerkstuk.</p>
<b>Vakken</b>	<p>Vakken, deelvakken, programma's, afdelingsprogramma's en andere programmaonderdelen.</p>
<b>VMBO</b>	<p>Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, onderscheiden in de Basisberoepsgerichte leerweg (BB), de Kaderberoepsgerichte leerweg (KB), de Gemengde leerweg/MAVO (GL/MAVO).</p>
<b>Vrije deel</b>	<p>De twee te kiezen vakken in het eindexamenpakket. Hieronder valt ook het beroepsgerichte vak.</p>
<b>Taak examencommissie</b>	<p>1. De examencommissie heeft (onder andere) de volgende taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a. behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen of toets, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;</li> <li>b. behandelen van verzoeken van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing;</li> <li>c. behandelen van klachten van kandidaten over een primair besluit van de examinerator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen of toets</li> <li>d. behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd.</li> </ul> <p>2. Tegen een primair besluit van de examencommissie - als bedoeld in lid 1a en b - kan de leerling of diens wettelijke vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de directeur. Binnen vijf werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de directeur schriftelijk en gemotiveerd het besluit aan de leerling mede. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur kan beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie als bedoeld in artikel 8 van het reglement bezwaar en beroep leerlingenzaken van Ons Middelbaar Onderwijs. De directeur maakt geen deel uit van de commissie die het beroep behandelt. De regionale beroepscommissie maakt het besluit binnen 5 werkdagen na ontvangst van het beroepschrift bekend. Indien een zwaarwegend belang dit vereist, kan de termijn met maximaal eenzelfde periode worden verlengd.</p> <p>3. Tegen een primair besluit van een examinerator als bedoeld in lid 1c of een omstandigheid als bedoeld in lid 1d kan de leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld dan wel de omstandigheid zich heeft voorgedaan, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de examencommissie.</p>



De examencommissie vraagt de directeur om een reactie op het bezwaar. Binnen vijf werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de examencommissie schriftelijk en gemotiveerd haar besluit aan de leerling mede.

Tegen het besluit op bezwaar van de examencommissie kan beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie als bedoeld in artikel 8 van het reglement bezwaar en beroep leerlingenzaken van Ons Middelbaar Onderwijs. De directeur maakt geen deel uit van de commissie die het beroep behandelt. De regionale beroepscommissie maakt het besluit binnen 5 werkdagen na ontvangst van het beroepschrift bekend. Indien een zwaarwegend belang dit vereist, kunnen de hiergenoemde termijnen met maximaal eenzelfde periode worden verlengd.

### **ARTIKEL 3 TOELATING TOT HET EINDEXAMEN**

Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.

### **ARTIKEL 4 AFNEMEN EINDEXAMEN**

1. De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
3. Voor de Basis beroepsgerichte – en de Kader beroepsgerichte leerweg wordt het examen voor de AVO vakken digitaal afgenomen, voor de Gemengde leerweg/ MAVO schriftelijk.

### **ARTIKEL 5 INDELING EINDEXAMEN**

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, een centraal examen, of uit beide.
2. Per leerweg verschillen de examens in moeilijkheidsgraad wat betreft kennis, inzicht en vaardigheden.
3. Vakken die alleen een schoolexamen kennen zijn:
  - maatschappijleer 1;
  - lichamelijke opvoeding;
  - kunstvakken 1 (CKV).
  - levensbeschouwing.
  - technologie en toepassing.

Het schoolexamen kent als onderdelen:

- schriftelijke toetsen;
  - mondelinge toetsen;
  - praktische opdrachten;
  - practica;
  - praktijkopdrachten;
  - prestatie.
4. Het schoolexamen van de Gemengde leerweg/MAVO omvat mede een profielwerkstuk. Het thema van het profielwerkstuk en de beoordeling wordt vermeld in het examendossier en op de cijferlijst bij het diploma.
5. Het centraal examen kan bestaan uit:
- een centraal schriftelijk of digitaal examen (CSE), voor de algemene en sectorvakken in alle leerwegen;
  - een centraal schriftelijk/praktisch examen (CSPE), voor de beroepsgerichte programma's in de Basis- en Kaderberoepsgerichte leerweg.
  - CSPE dienstverlening en producten voor de Gemengde leerweg/MAVO.

## **ARTIKEL 6 ONREGELMATIGHEDEN**

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid heeft schuldig gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is, kan het directielid maatregelen nemen.
2. De maatregelen, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen.Indien een hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Voordat een beslissing wordt genomen, hoort het directielid de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. Het directielid deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat en aan de inspectie.
4. Tegen een genomen maatregel in een examenkwestie kan binnen 5 werkdagen nadat de maatregel is medegedeeld bezwaar worden gemaakt bij de directeur.
5. Indien een bezwaar in een examenzaak door de directeur niet-ontvankelijk of ongegrond wordt verklaard, kan beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie als bedoeld in artikel 8 van het reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken van de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, de directeur maakt geen deel uit van de commissie die het beroep behandelt. De regionale beroepscommissie maakt haar besluit binnen 5 werkdagen na ontvangst van het beroepschrift bekend. Indien een zwaarwegend belang dit vereist, kan de termijn met maximaal eenzelfde periode worden verlengd.

## **ARTIKEL 7 GEHEIMHOUDING**

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

## **2. INHOUD VAN HET EXAMEN**

### **ARTIKEL 8 EXAMENPROGRAMMA**

1. Onze Minister stelt voor elke onderwijssoort examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
  - een omschrijving van de examenstof per vak;
  - welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt, en
  - het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De examenprogramma's voor de leerwegen in het vmbo kunnen voorzien in differentiaties waaruit de leerling een keuze maakt.
4. Alle Gemengde leerweg/MAVO leerlingen leggen een examen af in 7 vakken; 6 AVO vakken + Dienstverlening & Producten of Technologie & Toepassing.
5. Instromers vanuit havo 3 kiezen een ander 7<sup>e</sup> vak dan D&P of T&T. Zij kunnen ook opteren voor slechts 6 vakken.

### **ARTIKEL 9 BEGRENZING MOGELIJKHEDEN VAKKENKEUZE KANDIDATEN**

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van de wettelijke eisen, in welke vakken ze examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in een of meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een eindexamen vormen.
3. Het bevoegd gezag beslist welke differentiaties en welke keuzevakken worden aangeboden.

### **ARTIKEL 10A EINDEXAMEN VMBO BASISBEROEPSGERICHTE LEERWEG**

Het eindexamen VMBO Basisberoepsgerichte leerweg omvat:

- de vakken van het gemeenschappelijk deel;
- de twee vakken van het sectordeel;
- in het vrije deel het profielvak en vier keuzevakken.

#### **ARTIKEL 10B EINDEXAMEN VMBO BASISBEROEPSGERICHTE LEERWEG LEERWERKTRAJECT**

Het eindexamen VMBO Basisberoepsgerichte leerweg voor de leerlingen in het leerwerktraject omvat ten minste:

- Nederlands
- profielvak en vier keuzevakken
- toetsing praktijkgedeelte

#### **ARTIKEL 11 EINDEXAMEN VMBO KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG**

Het eindexamen VMBO Kaderberoepsgerichte leerweg omvat:

- a. de vakken van het gemeenschappelijk deel;
- b. de twee vakken van het sectordeel;
- c. in het vrije deel het profielvak en vier keuzevakken

#### **ARTIKEL 12 A EINDEXAMEN VMBO GEMENGDE LEERWEG/MAVO**

Het eindexamen VMBO Gemengde leerweg/MAVO omvat:

- a. de vakken van het gemeenschappelijk deel;
- b. de twee vakken van het sectordeel;
- c. in het vrije deel een nog niet in het sectordeel gekozen algemeen vak;
- d. het vak Dienstverlening & Producten of Technologie & Toepassing.
- e. leerlingen die de Gemengde leerweg/MAVO volgen leggen examen af in 7 vakken.

#### **ARTIKEL 12 B TAAL EN REKENEN**

- a. Deelname aan de rekentoets is verplicht. Een leerling die geen rekentoets heeft afgelegd kan geen diploma halen. Het resultaat van de toets komt op de cijferlijst te staan.
- b. OCW heeft aangegeven het besluit om het rekentoetscijfer in de slaag/zak-regeling te laten meetellen een jaar van tevoren bekend wordt gemaakt. Nu nog niet bekend voor schooljaar 2018 – 2019.
- c. Bij de normering van de CE's Nederlands wordt uitgegaan van de prestatie-eisen die voortvloeien uit 2F.

### 3. SCHOOLEXAMEN

#### **ARTIKEL 13 PERIODEN VAN HET SCHOOLEXAMEN KLAS 3 ÉN 4**

Het schoolexamen begint bij de start van het 3e leerjaar en eindigt een week voor de aanvang van het eerste tijdvak van de centrale examens in het 4e leerjaar. Voor de beroepsgerichte profielvakken bestaat de mogelijkheid om eind leerjaar drie al het CSPE te maken.

#### **ARTIKEL 14 TOETSEN**

1. De opgaven voor de toetsen en de daarbij behorende normen worden door de vaksecties vastgesteld.
2. Mondelinge toetsen worden afgenomen door de docentexaminator en worden vastgelegd in een protocol.
3. De docentexaminator bewaart de opgaven, de normering en het gemaakte werk tot twee weken na de schriftelijke rapportage aan de ouders, voogden of verzorgers. Indien bezwaar is aangetekend tegen de betreffende toets, wordt deze toets met opgaven, normering en werk bewaard zolang de beroepsprocedure loopt.
4. Voordat de kandidaat aan werkstukken, praktische opdrachten, handelingsopdrachten en het sectorwerkstuk begint, worden de criteria aan de hand waarvan de beoordeling zal plaatsvinden door de docentexaminator schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.

#### **ARTIKEL 15 VAKOVERSTIJGEND GEDEELTE**

Het schoolexamen voor het VMBO bestaat uit een vakgebonden deel, zoals beschreven in de programma's per vak, en een vakoverstijgend gedeelte. Dit vakoverstijgend gedeelte betreft de volgende onderdelen:

- a. twee praktische opdrachten van ieder 10 uur;
- b. een profielwerkstuk, voor de Gemengde leerweg/MAVO.

#### **ARTIKEL 16 PRAKTISCHE OPDRACHTEN LEERJAAR 3**

In de sector techniek worden de praktische opdrachten getoetst bij maatschappijleer 1 en Nask.  
In de sector zorg en welzijn worden de praktische opdrachten getoetst bij maatschappijleer 1 en biologie.  
In de sector economie worden de praktische opdrachten getoetst bij maatschappijleer 1 en economie.

De kandidaat dient in het derde leerjaar twee praktische opdrachten van tenminste 10 uur te hebben uitgevoerd. In deze 10 uur zit de voorbereiding, de uitvoering en de presentatie (b.v. interview, enquête, onderzoek, practicum bij exacte vakken).

Bij de praktische opdracht gaat het om praktisch werken, waarbij de basisvaardigheden gekoppeld aan vakkennis worden getoetst. De onderwerpen zijn gerelateerd aan de maatschappelijke en beroepsmatige werkelijkheid.

Zowel het proces als het product worden beoordeeld, aan de hand van vooraf bekend gemaakte criteria. Bij de presentatie worden ook de communicatieve vaardigheden getoetst. De presentatie kan schriftelijk of mondeling zijn, zoals een verslag, een poster, een folder, een maquette, een spreekbeurt of een computerpresentatie.

Praktische opdrachten worden **vóór 7 juni** afgesloten met een cijfer.

## **ARTIKEL 17      PROFIELWERKSTUK**

In de Gemengde leerweg/MAVO wordt het Profielwerkstuk gemaakt bij het vak D&P of T&T.

Het profielwerkstuk wordt gemaakt in het vierde leerjaar door de leerlingen van de Gemengde leerweg /MAVO. Het thema moet maatschappelijk relevant zijn en passen binnen de betreffende sector.

Aan het thema moet tenminste 20 uur worden besteed.

Het profielwerkstuk wordt in klas 4 **vóór 10 februari** ter beoordeling overhandigd aan de docent D&P en vóór 1 april aan de docent T & T.

Het werkstuk kent vier fasen: de voorbereiding (formuleren van de vraagstelling, plan van aanpak maken), de uitvoering, het aanleggen van de documentatiemap en de presentatie.

Zowel het proces als het product worden beoordeeld aan de hand van vooraf bekend gemaakte criteria door de docent Dienstverlening & Producten of Technologie & Toepassing. De onderdelen van de beoordeling, product en presentatie moeten afzonderlijk met minimaal een voldoende worden afgesloten. Het profielwerkstuk moet als beoordeling “voldoende” of “goed” ontvangen. Indien het profielwerkstuk niet met “voldoende” of “goed” is beoordeeld, kan het examendossier niet worden afgesloten en kan de kandidaat niet aan het centraal examen deelnemen.

Het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk worden apart vermeld op de cijferlijst die bij het diploma hoort.

## **ARTIKEL 18      AFRONDING SCHOOLEXAMEN**

Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond als alle toetsen en praktische opdrachten zijn gemaakt en beoordeeld. Alle handelingsdelen moeten naar behoren zijn afgesloten. Voor de Gemengde leerweg /MAVO geldt dat ook het profielwerkstuk is gemaakt en beoordeeld.

Dit betekent dat in het 3<sup>e</sup> leerjaar:

- alle praktische opdrachten **vóór 2 juni** afgesloten moeten zijn met een cijfer;
- het vak kunstvakken 1 (ckv) op **uiterlijk 7 juni** moet zijn afgesloten met een voldoende/goed;
- voor het vak maatschappijleer 1 alle toetsen en eventuele herkansing op **uiterlijk 7 juni** moeten zijn gemaakt.

Dit betekent dat in het 4<sup>e</sup> leerjaar:

- het vak lichamelijke opvoeding en levensbeschouwing op **uiterlijk 29 maart** moet zijn afgesloten met een voldoende/goed;
- het profielwerkstuk **vóór 8 februari** ter beoordeling is overhandigd aan de docent D&P (Gemengde leerweg/MAVO) en vóór 1 april aan de docent T&T (Gemengde leerweg/mavo).

**Let op: indien het schoolexamen niet is afgerond, kan de kandidaat niet aan het centraal examen deelnemen.**

## **ARTIKEL 19 MEDEDELING BEOORDELING SCHOOLEXAMEN**

Voor aanvang van het centraal examen stelt de docentexaminator voorafgaande aan de bijeenkomst van de examencommissie de cijfers en beoordelingen vast van het schoolexamen.

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat schriftelijk bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk.

## **ARTIKEL 20 BEOORDELING SCHOOLEXAMEN**

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens Centraal Examen wordt afgelegd, worden de bovengenoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle beoordelingen die overeenkomstig het programma van toetsing en afsluiting aan de kandidaat zijn gegeven.
4. De kunstvakken 1 ckv , levensbeschouwing en het vak lichamelijke opvoeding worden beoordeeld met "voldoende" of "goed". Daarna is elk vak pas afgesloten en kan de leerling aan het Centraal Examen deelnemen. Het LOB dossier moet op orde zijn.  
Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de betreffende vakken, zoals dat blijkt uit het examendossier.
5. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals dat blijkt uit het examendossier.

## **ARTIKEL 21 HERKANSING SCHOOLEXAMEN**

1. In het programma van toetsing en afsluiting is per vak geregeld of herkansing van een onderdeel in dat vak mogelijk is en welk onderdeel het dan betreft.
2. Het vak maatschappijleer 1 kan altijd herkanst worden, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het vak wordt afgesloten in de week voorafgaand aan de bevorderingsvergadering.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en het eerder afgelegde schoolexamen in een vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.
4. In artikel 35b1 "Herexamen schoolexamen vmbo" staat : "Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma."

Dat recht wordt ook verleend voor de keuzevakken behorend tot de beroepsgerichte profielen.

## **ARTIKEL 22 VERHINDERING SCHOOLEXAMEN**

1. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets bij te wonen, moet dit voor de aanvang van de toets telefonisch of schriftelijk aan de receptie worden gemeld door ouders/verzorgers.
2. Zodra een kandidaat die een toets heeft verzuimd weer op school komt, dient hij een verklaring omtrent zijn verzuim, ondertekend door een van zijn ouders, verzorgers of voogden, in te leveren bij de mentor.
3. De mentor beoordeelt de geldigheid van de reden.
4. Bij een geldige reden wordt de niet gemaakte toets zo spoedig mogelijk ingehaald. De docent-examinator maakt een nieuwe afspraak met betreffende leerling.  
Indien een leerling zonder geldige reden afwezig is zal schriftelijk worden vastgelegd dat er nu het cijfer 1 staat voor het onderdeel dat nog niet is gemaakt. De leerling krijgt twee weken de tijd voor het maken van de toets. Het niet maken van de toets binnen de gestelde termijn betekent definitief een 1 voor dat onderdeel.
5. Indien het missen van een toets van het schoolexamen, werkstuk, literatuurlijst of stage het gevolg is van verwijtbare nalatigheid van de kandidaat, kan het directielid maatregelen voorstellen zoals die zijn beschreven in artikel 6.
6. Als een kandidaat zonder geldige reden te laat verschijnt bij een toets, kan hij uiterlijk tot een half uur na het begintijdstip van de toets tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat ook voor de andere kandidaten geldt.

## **ARTIKEL 23 RAPPORTAGE**

1. Het cijfer van iedere toets wordt zo spoedig mogelijk aan de kandidaat bekend gemaakt. Tijdens deze bekendmaking hebben de kandidaten het recht het door hen gemaakte werk in te zien. Behaalde resultaten zijn zichtbaar in magister.
2. Het schooljaar is ingedeeld in 3 perioden. Per periode ontvangen de kandidaat en zijn ouders, verzorgers of voogden een rapport waarop per vak het resultaat is te zien. De beoordelingen zijn het voortgeschreden gewogen gemiddelde, met cijfers in 1 decimaal, van het tot dan toe bereikte resultaat.
3. De eindlijst schoolexamen wordt door de ouders ondertekend voor akkoord.

## **ARTIKEL 24 GESCHILLEN ROND CIJFERS**

1. Indien er wordt getwijfeld aan de juistheid van een cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen, of aan de juistheid van het eindcijfer van het schoolexamen, kan de kandidaat binnen een week na het bekend worden van het cijfer een schriftelijk verzoek indienen tot herziening van het cijfer. Dit verzoek dient mede ondertekend te zijn door een van de ouders, verzorgers of voogden van de kandidaat.
2. Dit verzoek moet worden ingediend bij de algemeen directeur, die informatie inwint bij de examinator en de kandidaat.
3. Op grond van de verkregen inlichtingen neemt de algemeen directeur een beslissing en deelt deze zo spoedig mogelijk mede aan de kandidaat en de examinator.
4. De uitspraak is bindend.

## **ARTIKEL 25 EXAMENDOSSIER**

1. Het schoolexamen vormt een examendossier. Dit is opgebouwd uit de afgelegde toetsen, uitgevoerde opdrachten, behaalde resultaten en informatie over het handelingsdeel en in voorkomende gevallen het profielwerkstuk in leerjaar 3 en 4.



Het examendossier documenteert een samenhangend geheel aan kennis, inzicht en vaardigheden, dat ook als zodanig wordt bewaard ("dossier").

2. In Magister kunnen ouders en leerling de resultaten volgen.
3. Het examendossier omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken waarin geen eindexamen wordt afgelegd.
4. In Magister zijn alle PTA cijfers in te zien.

## **ARTIKEL 26      OVERGANGSREGELING EN BEVORDERING VAN KLAS 3 NAAR 4**

1. Het rapport aan het einde van het derde leerjaar geeft het voortschrijdend gewogen gemiddelde weer van alle beoordelingen in het derde leerjaar.  
Ten behoeve van de overgangsvergadering worden de cijfers afgerond op een geheel getal, waarbij geldt dat het cijfer bij 0,49 of lager omlaag wordt afgerond. Bij 0,50 of hoger wordt omhoog afgerond.
2. Op deze lijst met een totaaloverzicht van de beoordelingen worden de overgangsnormen toegepast. Deze overgangsnormen staan vermeld in de Jaargids.
3. Als een leerling niet overgaat naar het vierde leerjaar, vervallen alle behaalde resultaten en beoordelingen.
4. Het vak Kunstvakken 1, ckv, dient in de week voorafgaand aan de bevorderingsvergadering, vóór de afsluiting van het derde schooljaar met een beoordeling 'voldoende' of 'goed' te zijn beoordeeld om bevorderd te kunnen worden naar het laatste examenjaar. De leerling maakt daartoe gebruik van één herkansingsmogelijkheid.
5. Het vak Maatschappijleer 1 dient in de week voorafgaand aan de bevorderingsvergadering vóór de afsluiting van het schooljaar te zijn afgesloten met een cijfer. De leerling maakt daartoe gebruik van één herkansingsmogelijkheid. Deze beoordeling wordt toegevoegd aan de cijferlijst op het nog te behalen diploma t.b.v. zak/slaagregeling.
6. De maatschappelijke stage dient in de week voorafgaand aan de bevorderingsvergadering vóór afsluiting van het derde schooljaar afgesloten te zijn. Indien een leerling niet voldaan heeft aan de eisen van de maatschappelijke stage dan kan een leerling niet bevorderd worden naar leerjaar 4.

## 4. CENTRAAL EXAMEN

### ARTIKEL 27 TIJDVAKKEN EN AFNEMING CENTRAAL EXAMEN

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar. Voor het profielvak kan een uitzondering worden gemaakt, mogelijk dat eind leerjaar drie het Centraal Schriftelijk en Praktisch Eindexamen al wordt afgenomen.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar (*in augustus*) afgenomen door de staatsexamencommissie.
4. Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 tot en met 46 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.
5. Het examen Gemengde leerweg/MAVO wordt op landelijk vastgestelde data aangeboden en gemaakt.
6. Voor de algemeen vormende vakken binnen Basis – en Kaderberoepsgerichte leerweg bepaalt iedere afzonderlijke school zelf wanneer het vak wordt aangeboden.

### ARTIKEL 28 OPGAVE KANDIDATEN CENTRAAL EXAMEN

1. De directeur deelt jaarlijks **voor 1 november** aan de Informatie Beheer Groep mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2. De directeur zendt jaarlijks tenminste drie dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak aan de inspectie een lijst, waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald.
3. Alle Mavo leerlingen worden aangemeld voor de Gemengde leerweg. Omdat deze leerlingen allemaal examen afleggen in 7 vakken kan er gebruik worden gemaakt van de “duimregeling” waarmee de slaagkansen van de Mavo leerling vergroot worden. ( zie artikel 38 )

### ARTIKEL 29 BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN

1. Het gemaakte werk van het centraal examen wordt beoordeeld door de examiner van het desbetreffende vak en de gecommiteerde.
2. Examiner en gecommiteerde beoordelen het werk zo spoedig mogelijk, waarbij zij de voorgeschreven beoordelingsnormen toepassen, en bepalen de score voor het gemaakte werk.
3. De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan stellen zij de score vast op het rekenkundig gemiddelde van de twee scores, in voorkomend geval afgerond op het naast hogere gehele getal.
4. Indien het centraal examen digitaal wordt afgenomen beoordeelt de examiner van het desbetreffende vak het gemaakte werk van het centraal examen zo spoedig mogelijk, waarbij hij de voorgeschreven beoordelingsnormen toepast en de score voor het gemaakte werk bepaalt en vaststelt.

### ARTIKEL 30 BEOORDELING PRAKTISCH GEDEELTE CENTRAAL EXAMEN VMBO

1. Bij het maken van het praktisch gedeelte is de examiner van het desbetreffende vak of programma aanwezig. De examiner beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopgaven, waarbij hij de voorgeschreven beoordelingsnormen toepast, en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens de gegeven richtlijnen.  
De examiner drukt zijn beoordeling uit in de score.

2. De gecommiteerde beoordeelt het resultaat van de praktijkopgaven alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals die blijken uit de schriftelijke vastlegging daarvan.
3. De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan stellen zij de score vast op het rekenkundig gemiddelde van de twee scores, in voorkomend geval afgerond op het naastliggende gehele getal.

### **ARTIKEL 31 VERHINDERING CENTRAAL EXAMEN**

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het 1e tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het 2e tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het 2e tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het 2e tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het 3e tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat afwijking van het normale examen is toegestaan.

### **ARTIKEL 32 GANG VAN ZAKEN CENTRAAL EXAMEN**

1. Tenminste 14 dagen voor het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen.
2. Indien een kandidaat deelneemt aan het centraal examen behoudt het resultaat dat de examiner voor die toets vaststelt zijn geldigheid.
3. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een examen bij te wonen, moet dit voor de aanvang van de toets telefonisch of schriftelijk worden gemeld aan de directeur.
4. Zodra een kandidaat die door ziekte een examen heeft verzuimd weer terugkomt op school, dient hij een verklaring omtrent zijn verzuim, ondertekend door een van zijn ouders, verzorgers of voogden, in te leveren bij de directeur.
5. Het directielid beoordeelt de geldigheid van de reden.
6. Indien het missen van een examen het gevolg is van nalatigheid van de kandidaat, neemt het directielid maatregelen zoals die beschreven zijn in artikel 6.
7. De kandidaat dient tenminste tien minuten voor de aanvang van het centraal examen in het aangewezen lokaal te zijn.
8. De kandidaat die te laat is, meldt zich bij de examensurveillant.
9. Een kandidaat die te laat is, kan uiterlijk tot een half uur na de aanvang van het centraal examen tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt. De kandidaat die langer dan 30 minuten te laat is meldt zich bij een directielid.
10. De kandidaten maken het werk onder toezicht van door het directielid aangewezen leraren. In elk lokaal zijn minimaal twee toezichthouders aanwezig. Per 25 kandidaten is tenminste één toezichthouder aanwezig.
11. Een overzicht van hulpmiddelen waarvan het gebruik door de CEVO is toegestaan, wordt tijdig aan de leerlingen uitgereikt.
12. Tassen, jassen e.d. mogen niet in het examenlokaal worden meegenomen.
13. Het werk wordt gemaakt op de computer of op papier, verstrekt en gewaarmerkt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school verstrekt en gewaarmerkt. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.
14. De kandidaat vermeldt zijn examennummer, zijn naam, zijn klas en de naam van de betrokken examiner.

15. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen, van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan.
16. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende een toets van het examen niet verwijderen uit het examenlokaal.
17. Tijdens het uitdelen van de opgaven dient er volkomen rust in het lokaal te heersen.
18. Gedurende een uur na aanvang van het examen is het een kandidaat niet toegestaan te vertrekken.
19. De opgaven van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van de toets.
20. Een kandidaat die het gemaakte werk en het kladpapier eerder dan het sluitingstijdstip inlevert, laat de opgaven op zijn tafel liggen.
21. Vanaf een kwartier voor het einde van een examen mogen de kandidaten het examenlokaal niet meer verlaten.
22. Aan het einde van een zitting blijven de kandidaten zitten totdat een toezichthouder het sein geeft om te vertrekken.

### **ARTIKEL 33      AFWIJING WIJZE VAN EXAMINEREN**

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij er sprake is van een objectief waarneembare handicap, geldt ten aanzien van de aangepaste wijze van examineren dat:
  - a) er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld;
  - b) de aanpassing kan in ieder geval bestaan uit een verlenging van de betreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, of het gebruik van een daispeler/-laptop;
  - c) een andere aanpassing kan slechts worden toegestaan voor zover daartoe door de genoemde deskundigen een voorstel wordt gedaan.
3. De directeur kan toestaan dat een kandidaat die ten hoogste zes jaren onderwijs heeft gevolgd in de Nederlandse taal en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is op een afwijkende wijze examen aflegt. De bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
  - a) het vak Nederlandse taal;
  - b) enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.De afwijking bestaat uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

## 5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

### ARTIKEL 34 EINDCIJFER EINDEXAMEN

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.  
Bij alle leerwegen wordt het eindcijfer in gelijke mate bepaald door het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.  
Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. ( b.v. Maatschappijleer 1 en T&T )

### ARTIKEL 35 VASTSTELLING UITSLAG

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 36.
2. De uitslag luidt “geslaagd voor het eindexamen” of “afgewezen voor het eindexamen”.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

### ARTIKEL 36 UITSLAG

De leerling is geslaagd als;

1. Het gemiddelde van de centraal examencijfers 5,5 of hoger is, met een gemiddelde van 5,49 of lager is de leerling gezakt.
2. Lichamelijke opvoeding, levensbeschouwing het profielwerkstuk (voor GL/MAVO) en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel voldoende of goed is. Het LOB dossier op orde is.
3. de kandidaat de rekentoets heeft gemaakt.
4. De kandidaat voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer een 5 of hoger heeft behaald.
5. De eindcijfers aan de volgende eisen voldoen;
  - alle eindcijfers zijn 6 of hoger, of
  - kandidaat heeft één 5 en alle andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of
  - kandidaat heeft maximaal één 4 en alle andere eindcijfers zijn 6 of hoger, waarvan er ten minste één 7 of hoger is, of
  - kandidaat heeft maximaal twee 5-en en alle andere eindcijfers zijn 6 of hoger, waarvan er ten minste één 7 of hoger is.
- Geen eindcijfer is 3 of lager.

Let op: om te slagen moet kandidaat dus aan alle vijf de eisen voldoen. Als kandidaat aan één van de eisen niet voldoet, is kandidaat gezakt.

Voor Basis en Kader aanvullend:

Je voor de 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 hebt gehaald.

( het gemiddelde over de vier keuzevakken )

Heb je voor één van de vier keuzevakken lager dan een 4,0 gehaald dan ben je definitief gezakt.

Voor GL / TL / MAVO aanvullend:

Je voor de 2 verplichte beroepsgerichte keuzevakken en het beroepsgerichte profielvak niet lager dan een vier hebt gehaald.

Heb je voor één van de twee keuzevakken lager dan een 4,0 gehaald dan ben je definitief gezakt.

### **VMBO BB leerwerktraject**

Kandidaat doet een leerwerktraject als hij/zij op school maar een paar vakken volgt (in ieder geval Nederlands en een beroepsgericht vak) en intussen ook werkt/leert in een bedrijf.

Kandidaat is geslaagd voor het VMBO BB leerwerktraject als hij/zij aan de volgende drie eisen voldoet:

- eindcijfer voor Nederlands is 6 of hoger
- eindcijfer voor beroepsgerichte vak is 6 of hoger
- je voor de vier verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 hebt gehaald;
- je combinatiecijfer een 6 of hoger is;
- rekentoets is gemaakt maar telt niet mee bij de berekening of je wel of niet geslaagd bent.

Let op: in het leerwerktraject telt dus het gemiddelde van de cijfers voor het centraal examen niet mee.

*Hoe wordt het eindcijfer berekend?*

Het eindcijfer van een vak is het gemiddelde van het schoolexamen (SE) en het centraal examencijfer (CE), afgerond op een geheel cijfer. Als het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, wordt het eindcijfer naar beneden afgerond. Een 5,49 is dus een 5.

Als dat cijfer een 5 of hoger is, wordt het eindcijfer naar boven afgerond. Een 5,50 is een 6. Als er voor een vak geen centraal examen is, dan is het cijfer van het schoolexamen ook het eindcijfer.

*Even een voorbeeld:*

Stel je hebt voor Nederlands een 7,4 met het schoolexamen en een 5,3 met het centraal examen. Dan is het gemiddelde  $7,4 + 5,3 = 12,7$ . Gedeeld door 2 = 6,35. Dit wordt naar beneden afgerond. Een 6 dus.

### **Hoe zwaar telt het beroepsgerichte vak mee?**

a. Centraal examencijfer BB, KB en GL/MAVO

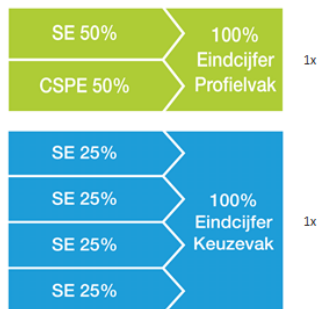
Het cijfer voor het praktijkexamen (CSPE) van het beroepsgerichte vak bij BB, KB en GL/MAVO is het centraal examencijfer voor dit vak. Dit cijfer telt één keer mee bij de berekening van het gemiddelde van alle centraal examencijfers.

b. Eindcijfers BB en KB

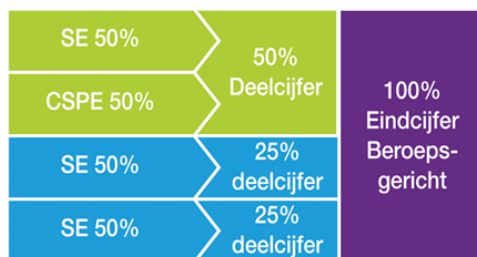
Het eindcijfer voor het beroepsgerichte programma bestaat uit twee afzonderlijke cijfers. Eén cijfer voor het profielvak en het andere cijfer voor het keuzevak.

De kandidaat die het indexamen vmbo heeft afgelegd volgens het programma van het leerwerktraject, is geslaagd indien hij: voor het vak Nederlands én een beroepsgericht vak voldoende heeft behaald (minimaal het cijfer zes). In het Leerwerktraject telt dus het gemiddelde van de cijfers voor het CE niet mee.

SchoolMaster  
 Vernieuwd VMBO: Weging beroepsgerichte profielvak en keuzevakken VMBO b/k



SchoolMaster  
 Vernieuwd VMBO: Weging beroepsgerichte profielvak en keuzevakken VMBO GL



### ARTIKEL 37. HERKANSING CENTRAAL EXAMEN

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de eindcijfers zijn bekend gemaakt, het recht om in het tweede tijdvak, of indien van toepassing, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.  
 Leerlingen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen mogen naast het centraal examen voor een algemeen vak ook het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe) van het beroepsgerichte programma herkansen. De herkansing van het praktisch gedeelte van het centraal examen kan betrekking hebben op de gehele toets of op alleen één of meer onderdelen daarvan (zie Eindexamenbesluit VO artikel 51 lid 1)
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het recht tot herkansing.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. De kandidaat heeft het recht om tijdens het 2<sup>de</sup> tijdvak het CSPE geheel of op onderdelen te her-

kansen.

5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met toepassing van artikel 36 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

### **ARTIKEL 38      DIPLOMA EN CIJFERLIJST**

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a) de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
  - b) het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
  - c) de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in VMBO;
  - d) volgens welke differentiatie is geëxamineerd;
  - e) de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede;
  - f) de uitslag van het eindexamen.
2. Alle Mavo leerlingen leggen examen af in zeven vakken. Door een extra vak aan te bieden (D&P) kunnen we gebruik maken van de duimregeling. Artikel 48 lid 3 van het Eindexamenbesluit bepaalt dat één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag worden betrokken indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen. De overgebleven vakken dienen wel een eindexamen te vormen. Alle Mavo leerlingen worden om deze reden aangemeld voor de Gemengde leerweg, alleen dan mag je gebruik maken van de duimregeling. Deze duimregeling geeft een Mavo leerling meer slaagkansen. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop de leerweg is vermeld die bij de uitslag is betrokken. Voor een Mavo kandidaat is dat een diploma Theoretische leerweg met de vermelding van het extra vak. Het kan voorkomen dat een Mavo leerling alleen slaagt met vijf AVO vakken en het profielvak D&P, in dat geval krijgt de Mavo leerling een diploma Gemengde Leerweg.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
5. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst.
6. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Voor alle duidelijkheid: voor de wet is een diploma voor de gemengde leerweg volstrekt gelijkwaardig aan een diploma van de theoretische leerweg. Vervolgopleidingen mogen daarom geen onderscheid maken in de diploma's.

Brief 28 mei 2018 minister van Onderwijs aan de kamer:

We willen het hardnekkige misverstand aanpakken dat de theoretische leerweg meer waard zou zijn dan de gemengde leerweg. Beide leerwegen bieden namelijk onderwijs aan op hetzelfde niveau. Op één vak na volgen leerlingen in deze leerwegen hetzelfde examenprogramma. Ze doen in die vakken dezelfde examens en ontvangen als ze geslaagd zijn diploma's met dezelfde waarde en dezelfde doorstroomperspectieven.



### **ARTIKEL 39 CERTIFICAAT EN CIJFERLIJST**

- De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen VMBO afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eincijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eincijfer 6 of meer heeft behaald, en
- het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met "voldoende " of "goed".
- Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

### **ARTIKEL 40 DUPLICATEN EN AFGIFTE VERKLARINGEN**

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een diploma, certificaat of cijferlijst is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als het document zelf, kan uitsluitend door de Informatie Beheer Groep worden verstrekt.

## **6. OVERIGE BEPALINGEN**

### **ARTIKEL 41 GEGEVENSVERSTREKKING**

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan de Informatie Beheer Groep en aan de inspectie een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

1. de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
2. de vakken waarin examen is afgelegd;
3. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, de beoordeling van het profielwerkstuk en het thema van het profielwerkstuk;
4. de cijfers van het centraal examen;
5. de eincijfers;
6. cijfer rekentoets;
7. de uitslag van het eindexamen.

### **ARTIKEL 42 BEWAREN EXAMENWERK**

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten en de lijst, bedoeld in artikel 41, worden gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 41, wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van de staatsexamencommissie centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van die commissie.

#### **ARTIKEL 43      SPREIDING VOLTOOIING EINDEXAMEN**

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgend schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn toestemming hiervoor uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
3. Recht op herkansing volgens artikel 37 bestaat in het eerste en het tweede schooljaar met gespreid examen.
4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 41, onderdelen 1 tot en met 5.
5. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 36.

#### **ARTIKEL 44      SLOTBEPALING**

In alle gevallen waarin voorafgaande regeling niet voorziet beslist de directeur.

